

Forord

AF DAVID NICOLAS HOPMANN

Første nummer af tidsskriftet Journalistica udkom i 2006. Grundlagt efter forbilledet Politica, et dansk tidsskrift om politologisk forskning udgivet på Aarhus Universitet og Syddansk Universitet, fokuserer Journalistica på forskning i journalistik. Dermed udfylder det et hul i det danske tidsskriftmarked: Mens vi havde tidsskrifter som Politica og MedieKultur, manglede vi netop et dansk-sproget periodikum med fokus på forskningen i journalistik. Og det er et forskningsområde i rivende udvikling: Alle tre danske uddannelsesinstitutioner med programmer inden for journalistik – Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJH), Center for Journalistik ved Syddansk Universitet (SDU) og Journalistik på Roskilde Universitet (RUC) – har i de seneste år kraftigt udvidet deres forskning i journalistik.

Tiderne ændrer sig, og Journalistica går med. For det første er udgiverkredsen bag Journalistica blevet udvidet, idet tidsskriftet nu udgives af et panel med repræsentanter fra alle de tre nævnte uddannelsessteder. For det andet er selve publiceringen af Journalistica flyttet til en ny platform: Nu udgives alle nye numre alene på nettet og findes på hjemmesiden journalistica.dk, omend bladet fortsat layouts således, at det uden videre kan gå i pressen. Driften af og omkostninger ved netudgivelserne varetages af DMJH, SDU og RUC i fællesskab med praktisk assistance fra Statsbiblioteket i Århus. Nærværende nummer 1 for 2010 er det første nummer, der er blevet til med alle tre uddannelsesinstitutioner i ryggen og under anvendelse af den nye webplatform.

Disse ændringer betyder dog intet for Journalisticas formål: at sprede ny viden og nye forskningsresultater om journalistik. Og der er fortsat mange spørgsmål, der kan og skal stilles og søges svar på. Således også i dette nummer, der sættes fokus på brugen

af medier, mediers indhold over tid, landegrænser og medietyper samt afklaring af gængse, men måske ret beset vage begreber.

Det aktuelle nummer

I nummerets første artikel ser Kim Schröder nærmere på, hvilke medier danskerne bruger i deres dagligdag, og hvordan de oplever medierne. Det viser sig, at mediebrugen langt fra er en så afklaret en størrelse, som man måske kunne tro. Selv om vi udmærket godt ved, at tv-nyhederne er den mest brugte nyhedskilde, så viser det sig, at tekst-tv scorer forbavsende højt, når danskerne skal identificere deres kilder til nyheder. Samtidigt viser analysen, at internettet i dag klart har etableret sig som en central nyhedskilde. Det rejser afgørende spørgsmål – heriblandt, om indholdsanalyser af mediedækningen kan blive ved med at fokusere så snævert på dagbladene.

Mens denne første artikel præsenterer en tværsnitsanalyse af danskernes mediebrug, ser Klaus Levinsen og Charlotte Wien på, med hvilket indhold mediebrugerne over tid er blevet konfronteret. I fokus er mediernes præsentation af ungdommen gennem 50 år. Også denne analyse bringer nye, spændende resultater frem: Således viser det sig, at der er en tendens til, at ungdommen omtales mere neutralt i dag end tidligere, og at unge selv i stigende grad får lov til at ytre sig som citerede kilder i dækningen.

Fra at se på udviklingen over tid ser Heike Schröder og Rens Vliegthart på forskelle i mediedækningen over landegrænser: Hvordan bliver Irak-krigen vinklet i forskellige, vestlige lande? Medievinklingen af krigen er øjensynlig ikke blot afhængig af, om bestemte (avis-)medier støtter bestemte politiske holdninger, men i høj grad også af den generelle politiske kontekst i et land. Dette er et interessant resultat, idet det minder os om, at vi skal tænke os ganske nøje om, når vi mere eller mindre direkte overfører forskningsresultater fra andre lande til forventninger om den hjemlige mediedækning. Desuden viser artiklen rent meto- disk, hvilke nye muligheder computerstøttet indholdsanalyse giver.

I nummerets næstsidste artikel ser Christian Elmelund-Præstekær, Louise Müller og Louise Nowak Rasmussen nærmere på

„soft news“. Mens vi efterhånden har set en del studier af nyhedsmediernes dækning af politik og politikere, især i løbet af valgkampe, ved vi relativt lidt om politikernes optrædener i mere underholdningsbetonede programmer som „Go' Morgen Danmark“ op til valgdagen. Resultaterne indikerer, at medierne behandlerne politikerne fra de to politiske fløje nogenlunde balanceret. Men denne balance bygger på en positiv, ukritisk dækning af politikerne, hvor der først og fremmest er fokus på deres personlighed og ikke deres politik.

Nummerets sidste artikel skal hjælpe os med at få afklaret et centralt begreb i journalistikken: Flemming Svith ser således nærmere på begrebet „forklarende journalistik“. For det første påpeger han, at den forklarende journalistik er karakteriseret ved en række særlige træk, der adskiller den fra andre journalistiske praksisser. Dernæst lægger han op til en empirisk undersøgelse af, hvordan forklarende journalistik viser sig i mediedækningen.

God læselyst

Med dette nummer håber Journalisticas nu udvidede redaktion at kunne fortsætte stilen fra tidsskriftets tidligere numre ved at bidrage med nye, spændende indsigter i, hvordan medieindhold bliver til, hvordan det ser ud over tid, landegrænser og medietyper, samt hvordan medieindhold konsumeres.

En afgørende forudsætning for at kunne blive ved med at offentliggøre nye forskningsresultater er selvfølgelig, at forskere og dygtige studerende i ind- og udlandet bliver ved med at indsende bidrag til Journalistica. Det foregår nu via vores nye webplatform, der findes på journalistica.dk. Alle artikler gennemgår en grundig og konstruktiv proces af anonym fagfællebedømmelse – til fordel for både artiklerne og Journalistica. Med disse ord: God læse- og skrivelyst!